

KS. STANISŁAW JÓZEF KOZA
Instytut Ekumeniczny KUL

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL W 2004 ROKU

W niniejszym opracowaniu pragniemy przedstawić w miarę całościową panoramę organizacji kadrowej i szeroko rozumianej działalności dydaktyczno-naukowej Instytutu Ekumenicznego [dalej: IE] KUL w roku kalendarzowym 2004¹ Jako oddzielne opracowanie został wyodrębniony wykaz publikacji Instytutu w tym okresie. Czynimy to w ramach „Kroniki”, tradycyjnego działu corocznej edycji zeszytu 7 [Teologia ekumeniczna] „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego KUL.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I KADROWA

Na działalność dydaktyczną i naukową Instytutu Ekumenicznego składała nadal praca trzech Katedr: Teologii Ekumenicznej, Teologii Prawosławnej i Teologii Protestantckiej.

Pracownikami poszczególnych Katedr w okresie sprawozdawczym byli: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI, dyrektor IE i kierownik Katedry Teologii Prawosławnej, a zarazem kurator Katedry Teologii Protestantckiej; ks. dr hab. Leonard Górka SVD, prof. KUL (od 10 III 2004: profesor nadzwyczajny), kierownik Kate-

---

¹ Panorama ta stanowi kontynuację dotychczasowych sprawozdań rocznych, które zawierają zeszyty nr 7 (poświęcone w całości teologii ekumenicznej) „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego [dalej: RT KUL] z lat 1993-2004 w stałym dziale „Kronika”

Literaturę dotyczącą genezy i dotychczasowej historii IE KUL zawiera obszerna monografia: *W służbie jedności chrześcijan. Instytut Ekumeniczny KUL 1983-2001* Red. L. Górka, S. J. Koza. Lublin: Wydawnictwo KUL 2002 passim.

dry Teologii Ekumenicznej; adiunkci Katedry Teologii Ekumenicznej: ks. dr Andrzej Ka i m SAC i ks. dr Sławomir P a w ł o w s k i SAC; adiunkt Katedry Teologii Protestanckiej oraz sekretarz IE od dnia 17 III 2004: ks. dr Przemysław K a n t y k a; asystent Katedry Teologii Protestanckiej: pastor mgr lic. Roman P r a c k i.

Pracownikami naukowo-badawczymi byli w dalszym ciągu: ks. dr Stanisław Józef K o z a (adiunkt naukowy; do dnia 30 IX 2004 przebywał na bezpłatnym urlopie naukowym – od dnia 1 października powrócił na poprzednie stanowisko w wymiarze połowy etatu; personalnie przyporządkowany do Katedry Teologii Protestanckiej) i p. dr Krzysztof L e ś n i e w s k i (adiunkt naukowy; personalnie przyporządkowany do Katedry Teologii Prawosławnej oraz sekretarz IE do dnia 16 marca 2004 – od dnia 17 III roku sprawozdawczego otrzymał roczny urlop zdrowotny) oraz pani mgr lic. Kazimiera D e r k a c z e w s k a (asystent naukowy, zatrudniona na pół etatu; personalnie przyporządkowana do Katedry Teologii Prawosławnej).

II. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNO-NAUKOWA

Prace dydaktyczne Instytut realizował zgodnie z programem wykładów i zajęć, zatwierdzonym przez Radę Wydziału Teologii KUL.

Zajęcia dydaktyczne o tematyce ekumenicznej i dogmatycznej w diecezjalnych i zakonnych seminariach duchownych czy instytutach teologicznych prowadzili: ks. prof. dr hab. Leonard G ó r k a SVD (Wyższe Seminarium Duchowne Księży Werbiśtów w Pieniężnie, afiliowane jest do Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego), ks. dr Przemysław K a n t y k a, ks. dr Stanisław Józef K o z a i ks. dr Sławomir P a w ł o w s k i SAC.

Prace badawcze IE prowadził w ramach szczegółowo opracowanych programów naukowych Instytutu jako całości oraz w ramach indywidualnych programów naukowo-badawczych. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim: publikacje książkowe, współpracę z Towarzystwem Naukowym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Lubelskim Towarzystwem Naukowym (Societas Scientiarum Lublinensis) oraz z Redakcjami *Encyklopedii Katolickiej* i *Religii. Encyklopedii PWN* oraz Wydawnictwem KUL.

III. INNE FUNKCJE PRACOWNIKÓW IE

Pracownicy i współpracownik Instytutu pełnili wiele dodatkowych funkcji o charakterze naukowym i przede wszystkim ekumenicznym, zarówno w kraju, jak i za granicą.

1. *Funkcje krajowe*

- Członkostwo Towarzystwa Naukowego KUL: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI, ks. prof. dr hab. L. Górka SVD, p. dr K. Leśniewski;
- Członkostwo Lubelskiego Towarzystwa Naukowego: ks. prof. dr hab. L. Górka SVD, ks. dr P. Kantyka, ks. dr S. J. Koza, ks. dr S. Pawłowski SAC;
- Członkostwo w diecezjalnych radach i gremiach ekumenicznych: ks. dr P. Kantyka (Diecezja Kielecka), ks. dr S. Pawłowski SAC (Archidiecezja Lubelska);
- Członkostwo w Sekcji Ekumenicznej Teologów Polskich (a także wykładowców problematyki ekumenicznej): ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI, ks. prof. dr hab. L. Górka SVD, ks. dr A. Kaim SAC, ks. dr P. Kantyka, ks. dr S. J. Koza, ks. dr S. Pawłowski SAC (od 13 IX 2004 – sekretarz Sekcji);
- Członkostwo w Radach Wydawniczych: czasopisma „Nurt SVD” [Kwartalnik misjologiczno-religioznawczy] oraz Wydawnictwa Księży Werbistów „Verbinum”: ks. dr hab. L. Górka SVD, prof. KUL;
- Uczestnictwo w pracach Komitetu Ekumenicznych Dni Biblijnych w Polsce oraz Forum Teologów Europy Środkowej i Wschodniej: ks. dr S. Pawłowski SAC.

2. *Fukcje zagraniczne*

- Członkostwo European Society for Ecumenical Research „Societas Oecumenica”: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI, ks. prof. dr hab. L. Górka SVD, ks. dr P. Kantyka, ks. dr S. J. Koza, ks. dr S. Pawłowski SAC;
- Członkostwo Międzynarodowej Komisji Mieszanej ds. dialogu między Kościołem rzymskokatolickim i Kościołem prawosławnym: ks. prof. dr hab. W Hryniewicz OMI;
- Członkostwo Advisory Board czasopisma „Eastern Churches Journal” (Fairfax, Virginia, USA): ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz OMI;
- Członkostwo Missionswissenschaftliches Institut, St. Augustin b. Bonn: ks. prof. dr hab. L. Górka SVD;
- Członkostwo Komisji Teologicznej Światowej Federacji Luterńskiej (Genewa): pastor [duchowny Kościoła ewangelicko-augsburskiego] mgr lic. R. Pracki;
- Członkostwo Network of the Conference of European Churches in Dialogue (CiD): pastor mgr lic. R. Pracki.

3. *Inne*

- Prowadzenie ekumenicznej polsko-ukraińskiej pielgrzymki do Mariazell z okazji Dnia Katolików Europy Środkowej, 18-25 V 2004 (zaś w jej ramach również sesji formacyjnej pt. „Panorama Kościołów chrześcijańskich i katolickie zasady ekumenizmu”, 18 V): ks. dr S. Pawłowski SAC;
- Prowadzenie sesji formacyjnych nt. „Ekumenizm” w Szkole Apostolstwa Świeckich, Odessa, 24 X 2004: ks. dr S. Pawłowski SAC;

– Współorganizacja podróży studyjnej studentów i pracowników KUL „Z Lublina do Reutlingen”, 1-8 VIII 2004: ks. dr S. J. Koza.

IV. PROGRAMY BADAWCZE

Programy badawcze IE KUL prowadził tradycyjnie już we współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami i placówkami naukowymi. Ich realizacja przejawiała się w rozmaitej formie: kontaktów naukowych, seminariów, konferencji, sesji, sympozjów, wykładów i referatów, wywiadów oraz różnego rodzaju publikacji. Jej wyrazem jest także zawartość niniejszego „ekumenicznego” zeszytu „Roczników Teologicznych” Towarzystwa Naukowego KUL.

W ramach badań statutowych kontynuowano w roku sprawozdawczym prace nad następującymi tematami badawczymi:

- Temat I: „Chrześcijańska teologia nadziei”
- Temat II: „Znaczenie tradycji cyrylometodiańskiej dla jedności europejskiej”
- Temat III: „Promocja polskiej teologii ekumenicznej”

Panoramę tych programów przedstawiają także kolejne tematy badań własnych, których realizację rozpoczęto od początku 2004 roku:

- Temat I: „Sobory w tradycji Kościołów wczesnochrześcijańskich”
- Temat II: „Ekumenizm doktrynalny Światowej Rady Kościołów”
- Temat III: „Znaczenie katolicko-anglikańskich uzgodnień doktrynalnych dla jedności chrześcijan”
- Temat IV: „Sakramenty w Kościele prawosławnym”

V MIĘDZYNARODOWE KONFERENCJE NAUKOWE

W 2004 r. IE KUL był głównym współorganizatorem dwóch międzynarodowych konferencji ekumenicznych:

1. „Kościół nowej Europy. Dogmatyczno-ekumeniczne refleksje nad adhortacją Jana Pawła II *Ecclesia in Europa*” Odbyła się ona w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach (afiliowanym do Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie) dnia 15 V 2004 r. Głównym współorganizatorem tej międzynarodowej i ekumenicznej konferencji był – z ramienia naszego Instytutu – ks. dr Przemysław Kantyka.

2. „Wczoraj i dziś Soboru. W czterdziestolecie *Lumen gentium* i *Unitatis redintegratio*” Konferencja ta odbyła się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (Aula im.

Kard. Stefana Wyszyńskiego, 21-22 XI 2004)² Wraz z IE współorganizował ją Instytut Teologii Dogmatycznej i Koło Naukowe Teologów KUL. Ze strony IE wystąpienia naukowe mieli³: ks. prof. dr hab. Waclaw Hryniewicz OMI (*Wspólna troska o los chrześcijaństwa, Wprowadzenie* [do dyskusji panelowej „Elementy soborowego przełomu w Konstytucji i Dekrecie”], *O potrzebie rozwoju myśli soborowej*⁴) oraz ks. dr hab. Leonard Górk a SVD, prof. KUL (*Z historii „Unitatis redintegratio”*⁵).

VI. MIĘDZYWYZNANIOWE SESJE NAUKOWE

W roku sprawozdawczym IE KUL był organizatorem dwóch sesji naukowych (o charakterze lokalnym oraz krajowym):

1. „Łaska, nadzieja, pokój” (KUL, 23 I 2004). Referaty wygłosili⁶: ks. prof. dr hab. Waclaw Hryniewicz OMI (*W poszukiwaniu Boga, który zbawia wszystkich*), prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński (*Uniwersalizm nadziei – próba oceny z perspektywy teologa baptystycznego*) oraz p. mgr lic. Kazimiera Derkaczewska (*alias Eleni Fotiju: Bóg się nie mści, lecz karze ku pożytkowi*). Materiały tej sesji zostały później opublikowane – w formie zmienionej i poszerzonej – w książce zbiorowej pt. *Ku duchowej integracji Europy*⁷ jako jej „część trzecia” („Uniwersalizm nadziei i pojednanie. Integracja Europy a eschatologia”⁸).

2. „Dramat roku 1204. IV wyprawa krzyżowa – zdobycie Konstantynopola” (KUL, 23 IV 2004). Referaty wygłosili: ks. dr Stanisław Tylus SAC (*IV wyprawa krzyżowa – przebieg i konsekwencje*), ks. prof. dr hab. Waclaw Hryniewicz OMI (*Zdobycie Konstantynopola w pamięci chrześcijan wschodnich*) oraz p. mgr lic. Kazimiera Derkaczewska (*alias Eleni Fotiju: Krzyż i sprawiedliwość Królestwa. IV krucjata w świetle międzyludzkich uwikłań religijnych*). Materiały tej sesji zostały

² Zob. obszerną relację: A. Świątek. *Wczoraj i dziś Soboru. Wokół konferencji naukowej zorganizowanej w czterdziestolecie „Lumen gentium” i „Unitatis redintegratio”* „Biuletyn Informacyjny – Teologia w Polsce” 22:2004 nr 78 s. 13-18.

³ Zob. A. Czaja, L. Górk a, V Kmieciak (red.). *Kościół i dialog. Materiały z sympozjum zorganizowanego z okazji 40. rocznicy promulgacji „Lumen gentium” i „Unitatis redintegratio”* Lublin, 21-22 listopada 2004 roku. Lublin: Wydawnictwo KUL 2005 [ss. 188; Aneks: Program Sympozjum s. 187-188].

⁴ Tamże s. 11-17; 49-50; 151-155.

⁵ Tamże s. 29-46.

⁶ Zob. szczegółową relację: A. Łopalewski, S. Pawłowski. „Łaska, nadzieja, pokój” *Sesja naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL. Lublin, 23 stycznia 2004 roku*. RT [TN KUL] 51:2004 z. 7 s. 204-209.

⁷ Red. A. Kaim, P. Kantyka. Lublin: Wydawnictwo KUL 2005. Seria IE KUL: Teologia w dialogu 11.

⁸ Tamże s. 171-218.

również później opublikowane – w formie zmienionej i poszerzonej – jako „część druga” („Dramatyczna lekcja historii: zdobycie Konstantynopola (1204) i jego konsekwencje dla Europy”⁹) w wyżej wymienionej pozycji książkowej.

VII. KONFERENCJE, REFERATY, SESJE, WYKŁADY, DYSKUSJE I PRZEMÓWIENIA PRACOWNIKÓW IE KUL

W roku sprawozdawczym pracownicy IE KUL wygłosili szereg odczytów, referatów, wykładów i przemówień o charakterze naukowym; głównie w kraju, ale także i za granicą. Poniżej prezentujemy głównie ich aktywne uczestnictwo.

✧ Ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI:

– Międzywyznaniowa sesja naukowa pt. „Łaska, nadzieja, pokój”, zorganizowana przez IE KUL. Lublin, 23 I 2004. Referat: *W poszukiwaniu Boga, który zbawia wszystkich*.

– Sesja naukowa pt. „Dramat roku 1204”, zorganizowana przez IE KUL. Lublin, 23 IV 2004. Referat: *Zdobycie Konstantynopola w pamięci chrześcijan wschodnich*.

– „Dni Tischnerowskie” w Krakowie, Collegium Novum UJ, 7 V 2004. Referat: *Kościół jest jeden*.

– „Dni Tischnerowskie” w Krakowie, PWST, 7 V 2004. Udział w debacie o miłości „*Jaskinia Filozofów*”

– Interdyscyplinarne otwarte seminarium naukowe pt. „Jak mówić o pośrednictwie Ducha Świętego?”, KUL 28 V 2004. Referat: *Chrystus powierzył człowieka Duchowi Świętemu. Refleksje nad tradycją wschodnią*.

– „Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań. VII Kongres Teologów Polskich”, KUL, Lublin, 12-15 IX 2004. Uczestnictwo w Radzie Naukowej Kongresu.

– Instytut Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, 17 XI 2004. Referat: *Dwa optymistyczne wymiary chrześcijańskiego uniwersalizmu*.

– Międzynarodowa Konferencja naukowa „Wczoraj i dziś Soboru. W czterdziestolecie *Lumen gentium* i *Unitatis redintegratio*”, KUL, Lublin 21-22 XI 2004. Referat wprowadzający do całości konferencji: *Wspólna troska o los chrześcijaństwa*, a następnie przewodniczenie i *Wprowadzenie* do dyskusji panelowej pt. „Elementy soborowego przełomu w Konstytucji i Dekrecie” oraz udział w dyskusji panelowej pt. „O potrzebie rozwoju myśli soborowej”

– Międzynarodowa Konferencja Naukowa: „Východná katolícka teológia v premenách časov”, Centrum Spirituality Východ-Západ Michala Lacka v Košicach (Słowacja)

⁹ Tamże s. 119-169.

wacja), 26-27 XI 2004. Referat: *Unia i uniatyzm w dialogu katolicko-prawosławnym: problemy, trudności i nadzieje*.

– ACK UMCS Chatka Żaka i Fundacja „Ponad Granicami”: „Przekraczać mury”, Lublin, 14 XII 2004. *Teolog Nadziei. Spotkanie z o. Prof. Wacławem Hryniewiczem OMI, laureatem Nagrody im. Jana Długosza za najlepszą publikację z dziedziny humanistyki*.

✧ Ks. dr hab. (od 10 III 2004: profesor nadzwyczajny) Leonard G ó r k a SVD:

– Konferencja Ekumeniczna pt. „Razem przy Stole Słowa”, Wydział Teologii UAM, Obra, 15 IV 2004 r. Referat: *Zjednoczeni w Chrystusie. W 40. rocznicę Dekretu o ekumenizmie*.

– Międzynarodowa Konferencja „Kiriłomefodiewskie Cztjenia”, prawosławny Wydział Teologii Humanistycznego Uniwersytetu w Mińsku (Białoruś), 25 V 2004. Referat: *Chrystocentryczny wymiar Dekretu o ekumenizmie*.

– Ekumeniczne spotkanie młodzieży, Kodeń, 28 V 2004. Referat: *Tradycja cyrylometodiańska u podstaw jedności europejskiej*.

– Konferencja naukowa: „Misje w XXI wieku”, Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Pięńszno, 5-6 X 2004. Referat: *Ewangelizacja w dialogach ekumenicznych*.

– Chrześcijański Uniwersytet Humanistyczno-Społeczny, Odessa, 21-24 X 2004. Odczyt: *Podstawy teologiczne dialogu ekumenicznego*.

– Collegium Teologiczne Księży Pallotynów, Odessa, 24 X 2004. Odczyt: *Historia ruchu ekumenicznego; Katolickie zasady ekumenizmu*.

– Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wczoraj i dziś Soboru. W czterdziestolecie *Lumen gentium* i *Unitatis redintegratio*”, KUL, Lublin, 21-22 XI 2004. Referat: *Geneza Dekretu o ekumenizmie*.

– „Ogólnopolskie Sympozjum Ekumeniczne w 40-lecie dekretu *Unitatis redintegratio*”, UKSW, Warszawa, 1 XII 2004. Referat: *Geneza Dekretu o ekumenizmie*.

✧ Ks. dr Przemysław K a n t y k a:

– „Tydzień Eklezjologiczny” na KUL pt. „Źródło – Szczyt – Życie. Wokół fundamentalnych wymiarów misterium Eucharystii”, 24 III 2004. Referat: *Chrześcijananie przy jednym stole Eucharystii. Możliwości i perspektywy interkomunii*.

– Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kościół nowej Europy. Dogmatyczno-ekumeniczne refleksje nad adhortacją Jana Pawła II *Ecclesia in Europa*”, Wyższe Seminarium Duchowne w Kielcach, 15 V 2004. Referat: *Ekumeniczna lektura adhortacji „Ecclesia in Europa” – perspektywa rzymskokatolicka*.

✧ Ks. dr Stanisław Józef K o z a:

– Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Bł. Józefa Sebastiana Pelczara – cztery wykłady (12 III 2004): *Co to jest ekumenizm?; Ekumeniczny przełom II Soboru Waty-*

kańskiego; *Formacja i postawa ekumeniczna w katechezie; Rola międzykościelnego uzgodnienia na temat ważności Chrztu w Polsce.*

– Instytut Teologii Dogmatycznej KUL – „Wokół tajemnicy Ducha Świętego” Wykłady otwarte dla wszystkich [nowa inicjatywa nowo przemianowanej dogmatycznej Katedry Pneumatologii i Eklezjologii] 26 maja 2004. Wykład: *Wierzę w Pana, który od Ojca i Syna pochodzi – misterium bóstwa Ducha*

– Konferencja naukowa: „Eucharystia w refleksji oraz doświadczeniu wyznaniowym i ekumenicznym”, Wyższe Seminarium Duchowne, Rzeszów, 9 XII 2004. Referat: *Eucharystia w życiu niekatolickich Kościołów i Wspólnot kościelnych. Doświadczenie ewangeliczne.*

✧ Pan dr Krzysztof Leśniewski:

– Sesja ekumeniczna w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku, zorganizowana w Tygodniu Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan 22 I 2004. Referat: *Ekumeniczne odkrywanie prawosławia.*

✧ Ks. dr Sławomir Pawłowski SAC:

– Dyskusja panelowa „Sytuacja w teologii katolickiej na progu XXI wieku”, zorganizowana przez KNT KUL oraz Towarzystwo „Więź”, Lublin, 3 III 2004. Referat: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku – próba oceny.*

– Sympozjum „Jak być dzisiaj czcicielem i apostołem Bożego Miłosierdzia?”, Częstochowa, 1 V 2004. Referat: *Naśladować Chrystusa Miłosiernego.*

– Spotkanie Polskiej Rady Ekumenicznej Oddział Lublin i Archidiecezjalnej Rady Ekumenicznej, Lublin, 16 VI 2004. Referat: *Jedność – rzeczywistość czy sen? Refleksje wokół Karty Ekumenicznej.*

– Udział w XIII Międzynarodowej Konsultacji Naukowej „Societas Oecumenica”: „On the Way to *koinonia*: Church Communion in Transition”, Sibiu (Rumunia), 24-29 VIII 2004.

– Chrześcijański Otwarty Uniwersytet Humanistyczno-Ekonomiczny, Odessa, 21 X 2005. Referat: *Hierarchia prawd w dialogu międzywyznaniowym.*

– „Ogólnopolskie Sympozjum Ekumeniczne w 40-lecie dekretu *Unitatis redintegratio*”, UKSW, Warszawa 1 XII 2004. Referat: *Hierarchia Prawd w dekrecie „Unitatis redintegratio”*

– Spotkanie Archidiecezjalnej Rady Ekumenicznej, Lublin, 7 XII 2004. Referat: *Wydarzenia ekumeniczne roku 2004.*

✧ Pastor [Kościoła ewangelicko-augsburskiego] mgr lic. Roman Pracki:

– XI tura dialogu luterkańsko-prawosławnego (Komisja mieszana: Światowa Federacja Luterkańska – Patriarchat Konstantynopola), Durau (Rumunia), 6-15 XI 2004. Referat: *Mystery of the Church: Baptism and Chrismation as Sacraments of Initiation into the Church.*

- ✧ Pani mgr lic. Kazimiera Derkaczewska (*alias* Eleni Fotiju):
  - Międzywyznaniowa sesja naukowa pt. „Łaska, nadzieja, pokój”, zorganizowana przez IE KUL, Lublin 23 I 2004. Referat: *Bóg się nie mści, lecz karze ku pożytkowi*.
  - Sesja naukowa pt. „Dramat roku 1204”, zorganizowana przez IE KUL, Lublin 23 IV 2004. Referat: *Krzyż i sprawiedliwość Królestwa. IV krucjata w świetle międzyludzkich uwikłań religijnych*.

VIII. WYWIADY PRACOWNIKÓW INSTYTUTU W MASS MEDIACH

- ✧ Ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI:
  - *Kościół, ekumenia, Pascha* (Radio Józef, Warszawa, 23 III 2004);
  - „Klub Trójki” – „Lista ważnych pytań”: *Religia, doświadczenie religijne, ekumenia* (III Program PR, 23 III 2004, godz. 21.05-22.00);
  - *Sens wielkanocnej nadziei* (Radio Lublin, 5 IV 2004);
  - *Dlaczego nadzieja?* (II Program PR, 12 V 2004);
  - Rozmowa na temat nagrodzonej książki *Nadzieja uczy inaczej* (TVP3 Lublin, 22 X 2004: Wiadomości lubelskie);
  - Godzinna konferencja prasowa na Targach Książki w Krakowie, w związku z przyznaniem nagrody im. Jana Długosza (Kraków, 23 X 2004);
  - Rozmowa wokół nagrodzonej książki *Nadzieja uczy inaczej* (TVP3 Kraków, 23 X 2004);
  - *Gehenna i nadzieja* (Katolickie Radio M, Katowice, 01 XI 2004);
  - Audycja „Sezon na Dwójkę” (godz. 18.00-19.00). Rozmowa z Czytelnikami wokół książki *Nadzieja uczy inaczej* [to rezultat nagrody im. Jana Długosza]. Prowadząca: Hanna Maria Giza (II Program PR, 09 XI 2004);
  - Wydarzenia „Z życia Kościoła”: O 40. rocznicy Dekretu o Ekumenizmie (I Program PR, listopad 2004);
  - Rozmowa na temat *Jak uczy nadzieja?* (Radio Lublin, 14 XII 2004);
  - *Refleksje teologa na Wieczór wigilijny* (Radio Lublin, 24 XII 2004);
  - „Kurier Warszawski” (Program Informacyjny): *Teologiczny sens Bożego Narodzenia* (TVP3 Warszawa, grudzień 2004).
- ✧ Pastor [Kościoła ewangelicko-augsburskiego] mgr lic. Roman Pracki:
  - Rozmowa na temat *Ekumenia w Kościele* (Radio Plus Lublin, 18 I 2004);
  - Rozmowa na temat *Wielkanoc w tradycji ewangelickiej* (TVP3 Lublin, Redakcja Programów Katolickich, 11 IV 2004).

IX. WIZYTY NAUKOWCÓW ZAGRANICZNYCH

W okresie sprawozdawczym gośćmi IE KUL byli:

– Prof. dr Peter De Mey (Wydział Teologii Katholieke Universiteit Leuven). Referat gościnny w ramach międzynarodowego programu SOKRATES/ERASMUS: *Is the Connection of 'Catholicity' and 'Globalization' Fruitful? An Assessment of Recent Reflections on the Notion of Catholicity (Czy związek 'katolickości' i 'globalizacji' jest owocny? Ocena współczesnych refleksji nad pojęciem katolickości)*, KUL, 21 IV 2004¹⁰;

– Prof. dr hab. Anna Wierzbicka (profesor Nauk Humanistycznych [Językoznawstwo] w Australian National University, Canberra). *Jak można interpretować słowa Jezusa w pojęciach prostych i uniwersalnych*, KUL, sala C-623, 21 X 2004. Organizatorzy: IE KUL, IB KUL, Katedra Metodologii Nauk (Wydział Filozofii KUL). Udział ze strony IE: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI (prowadzenie), ks. dr Andrzej Kaim SAC, ks. dr Przemysław Kantyka, ks. dr Stanisław Józef Koza, mgr lic. Kazimiera Derkaczewska (głos w dyskusji).

– Ks. prof. Vladimir Bashkirov (Białoruś). Referat: *Między nadzieją a obawą. Rosyjska Cerkiew Prawosławna w stosunku do katolicyzmu po Vaticanum II (Międzynarodowa Konferencja naukowa „Wczoraj i dziś Soboru. W czterdziestolecie Lumen gentium i Unitatis redintegratio”*, KUL, Lublin 21-22 XI 2004).

X. MAGISTERIA, LICENCJATY, DOKTORATY

Pod kierunkiem pracowników IE KUL powstało kilka prac naukowych, związanych ze zdobyciem stopni magistra, licencjata i doktora teologii ekumenicznej.

1. Stopień magistra

– K o p ċ á k Stefan, ks. [Słowacja, praca magistersko-licencjacka]. *Dialog ekumeniczny pomiędzy Kościołem prawosławnym i grekokatolickim na Słowacji od roku 1918 po czasy współczesne. Ekumenický dialóg medzi pravoslávnou a gréckokatolíckou cirkvou na Slovensku od roku 1918 po súčasnosť*. Komputeropis [dalej: Kps] Archiwum Uniwersyteckie KUL [dalej: AUKUL] 2004 [ss. 83; Zawartość s. 1; Obsah s. 2; Zoznam skratiek s. 3; Wstęp s. 4-8; Úvod s. 8-10 (3 rozdziały w jęz. sło-

¹⁰ Gość z Belgii w tym samy dniu miał także wykład dla Instytutu Teologii Dogmatycznej (*Church as Sacrament: A Conciliar Concept and Its Reception in Contemporary Theology*), natomiast dzień wcześniej dla Instytutu Teologii Fundamentalnej (*The Relation between Revelation and Experience in Dei Verbum: An Evaluation in the Light of Postconciliar Theology*, 20 IV 2004).

wackim); Záver s. 72-75; Zakończenie s. 76-79; Bibliografia s. 80-83]. Pr.: ks. prof. dr hab. L. Górka SVD. Rc.: ks. prof. dr hab. Tadeusz Zasępa. Egz. dypl.: 4 X 2004.

– Skawiński Łukasz, diakon [WSD Rzeszów]. *Dialog Kościoła katolickiego z prawosławiem i protestantyzmem. Studium dogmatyczno-ekumeniczne na podstawie publikacji miesięcznika „Znak” w latach 1965-2000*. Lublin 2004. Kps AUKUL ss. 97. Pr.: ks. dr Stanisław Józef Koza. Rc.: ks. dr hab. Leonard Górka SVD, prof. KUL. Egz. dypl.: 23 III 2004.

Cztery prace magisterskie, które zostały napisane przez diakonów WSD Księży Pallotynów w Ołtarzewie (jest ono afiliowane do Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) pod kierunkiem ks. dra Sławomira Pawłowskiego SAC, są podane w następnym punkcie („XI. Recenzje habilitacyjne, doktorskie, magisterskie i wydawnicze”) niniejszego opracowania pod jego imieniem i nazwiskiem (w podpunkcie „1. Recenzje magisterskie, promotorskie”).

2. Licencjaty

Po złożeniu komisyjnych egzaminów ustnych z teologii ekumenicznej (31 V 2004) stopień licencjata uzyskało dwóch studentów kursu wyższego – mgr Waldemar Kowalczyk i mgr Andrzej Łopalewski.

3. Doktoraty

Naukowy stopień doktora teologii ekumenicznej otrzymało w okresie sprawozdawczym tylko czterech absolwentów Instytutu Ekumenicznego:

– Błaża Marek, ks. (SJ). *Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w dialogu katolicko-prawosławnym*. Lublin 2004. Kps AUKUL ss. 331¹¹ Pr.: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz MIC. Rc.: prof. dr hab. Rościśław Kozłowski (ChAT, Warszawa), ks. dr hab. Andrzej Czaja (KUL). Obr. publ.: 9 VI 2004.

– Dudik Aleksander [Białoruś]. *Sytuacja wyznaniowa na Białorusi jako uwarunkowanie działalności ekumenicznej*. Lublin 2004. Kps AUKUL ss. 245¹² Pr.: ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. prof. dr hab. Zdzisław J. Kijas OFMConv (PAT, Kraków)¹³, ks. prof. dr hab. Leonard Górka (KUL)¹⁴ Obr. publ.: 1 VI 2004.

¹¹ Praca ukazała się drukiem: M. Błaża. *Jak wierzysz? Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w dialogu katolicko-prawosławnym*. Kraków: Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”, Wydawnictwo WAM 2005 [ss. 459; *Słowo wstępne* (W. Hryniewicz) s. 13-16; Spis treści s. 5-8; Wykaz skrótów s. 9-12; Wstęp s. 17-26; Bibliografia s. 445-459].

Książka zawiera także dokumenty dotychczasowego dialogu w polskim przekładzie (tamże s. 377-439).

¹² Zob. bliżej na ten temat relację w: „Biuletyn Informacyjny – Teologia w Polsce” 22:2004 nr 78 s. 29-32 („Życiorys” s. 29; „Prezentacja” s. 29-32).

¹³ Zob. *Z recenzji rozprawy doktorskiej...* – tamże s. 33-34.

– S h a b a n Ihor [Ukraina]. *Poszukiwanie jedności Kościoła w pismach greckokatolickich metropolitów lwowskich XX wieku*. Lublin 2004. Kps AUKUL ss. 262 Pr.: ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz MIC. Rc.: ks. prof. dr hab. Zygfryd Glaeser (UOp, Opole), ks. prof. dr hab. Leonard Górka (KUL). Obr. publ.: 9 VI 2004.

– S i o m a k Adam, ks. (archidiecezja lubelska). *Sukcesja apostolska w dialogu ekumenicznym luterańsko-rzymskokatolickim na forum światowym*. Lublin 2004. Kps AUKUL ss. 202. Pr.: ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn Napiórkowski OFMConv. Rc.: ks. prof. dr hab. Andrzej A. Napiórkowski OSPPE (PAT, Kraków), ks. dr hab. Andrzej Czaja (KUL). Obr. publ.: 1 III 2004.

XI. RECENZJE HABILITACYJNE, DOKTORSKIE, MAGISTERSKIE I WYDAWNICZE

✧ Ks. prof. dr hab. Wacław Hryniewicz OMI:

1. Recenzje habilitacyjne – ocena dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej dra Jana Krasickiego (*Bóg, człowiek i zło. Studium filozofii Włodzimierza Sołowjowa*. Wrocław 2003 ss. 417. Seria: Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej). Kollokwium na Wydziale Nauk Społecznych, Uniwersytet Wrocławski, 27 II 2004.

2. Recenzje doktorskie, promotorskie – ks. mgr lic. Marek Błaza SJ i p. mgr lic. Ihor Shaban.

3. Recenzje wydawnicze – RT [TN KUL] 51:2004 z. 7.

✧ Ks. dr hab. Leonard Górka SVD, prof. KUL (od 10 III 2004):

1. Recenzje magisterskie – dn Łukasz Skawiński (egz. dypl.: 23 III 2004);

2. Recenzje magisterskie, promotorskie – ks. Stefan Kopćák (egz. dypl.: 4 X 2004);

3. Recenzje doktorskie – mgr lic. Aleksander Dudik¹⁴, mgr lic. Ihor Shaban oraz mgr lic. Monika Drążyk (*Chrystologia relacyjna w ujęciu Helmuta Richarda Niebuhra*. Lublin 2004. Kps ss. 208).

4. Recenzje wydawnicze – „Studia Oecumenica” [rocznik Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją Uniwersytetu Opolskiego] tom 4 (2004). Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego 2004; RT [TN KUL] 51:2004 z. 7

5. Kontynuacja funkcji teologicznego cenzora Wydawnictwa Księży Werbistów „Verbinum” w Warszawie.

✧ Ks. dr Andrzej Kaim SAC:

1. Recenzje wydawnicze – RT [TN KUL] 51:2004 z. 7.

¹⁴ Zob. Z recenzji rozprawy doktorskiej... – tamże s. 34-35.

¹⁵ Zob. Z recenzji rozprawy doktorskiej... – tamże s. 34-35.

✧ Ks. dr Przemysław K a n t y k a:

1. Recenzje wydawnicze – „Studia Oecumenica” [rocznik Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją Uniwersytetu Opolskiego] tom 4 (2004). Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego 2004; RT [TN KUL] 51:2004 z. 7.

✧ Ks. dr Stanisław Józef K o z a:

1. Recenzje magisterskie, promotorskie – dn Łukasz Skawiński (egz. dypl.: 23 III 2004).

2. Recenzje wydawnicze – „Studia Oecumenica” [rocznik Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją Uniwersytetu Opolskiego] tom 4 (2004). Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego 2004; RT [TN KUL] 51:2004 z. 7.

✧ P dr Krzysztof L e ś n i e w s k i:

1. Recenzje wydawnicze – RT [TN KUL] 51:2004 z. 7

✧ Ks. dr Sławomir P a w ł o w s k i SAC:

1. Recenzje magisterskie, promotorskie:

– Dudek Grzegorz, dn [WSD Ołtarzew – UKSW]. *„Cztery szlachetne prawdy buddyźmu” w świetle chrześcijańskiej koncepcji cierpienia*. Warszawa 2004. Kps AUKSW [ss. 92; Spis treści s. 2; Wykaz skrótów s. 3; Bibliografia s. 4-8; Wstęp s. 9-11; Zakończenie s. 90-92]. Pr.: ks. dr Sławomir Pawłowski SAC. Rc.: ks. prof. dr hab. Paweł Góralczyk SAC. Egz. dypl.: 4 III 2004.

– Podlejski Przemysław, dn [WSD Ołtarzew – UKSW]. *Teologia Krzyża według „Katechizmu Kościoła Katolickiego”* Warszawa 2004. Kps AUKSW [ss. 95; Spis treści s. 2; Wykaz skrótów s. 3; Bibliografia s. 4-8; Wstęp s. 9-12; Zakończenie s. 93-95]. Pr.: ks. dr Sławomir Pawłowski SAC. Rc.: ks. prof. dr hab. Lucjan Balter SAC. Egz. dypl.: 4 III 2004.

– Skaczko Włodzimierz, dn [WSD Ołtarzew – UKSW]. *Bosko-ludzkie oblicze Jezusa według „Katechizmu Kościoła Katolickiego”* Warszawa 2004. Kps AUKSW [ss. 82; Spis treści s. 2; Wykaz skrótów s. 3; Bibliografia s. 4-7; Wstęp s. 8-10; Zakończenie s. 81-82]. Pr.: ks. dr Sławomir Pawłowski SAC. Rc.: ks. prof. dr hab. Lucjan Balter SAC. Egz. dypl.: 4 III 2004.

– Szmit Grzegorz, dn [WSD Ołtarzew – UKSW]. *Teologia błogosławieństw według „Katechizmu Kościoła Katolickiego”* Warszawa 2004. Kps AUKSW [ss. 62; Spis treści s. 2; Wykaz skrótów s. 3; Bibliografia s. 4-8; Wstęp s. 9-11; Zakończenie s. 60-62]. Pr.: ks. dr Sławomir Pawłowski SAC. Rc.: ks. prof. dr hab. Jan Przybyłowski. Egz. dypl.: 4 III 2004.

2. Recenzje wydawnicze – RT [TN KUL] 51:2004 z. 7.

XII. ODZNACZENIA I NAGRODY

Ks. prof. dr hab. Waław Hryniewicz OMI, dyrektor IE KUL, otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski V Klasy (Legitymacja nr 208-2004-26, podpisana dnia 8 września 2004 roku przez Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego). Jego oficjalne wręczenie miało miejsce podczas uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego w Auli Uniwersyteckiej im. Stefana Kard. Wyszyńskiego (KUL, 17 X 2004)¹⁶

Nasz Dyrektor został również laureatem dorocznej nagrody im. Jana Długosza „za najlepszą książkę humanistyczną wydaną w zeszłym roku” (jej tytuł: *Nadzieja uczy inaczej. Medytacje eschatologiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Księży Werbistów „Verbinum” 2003 [ss. 285; Spis treści s. 5-8; Wykaz skrótów s. 8]¹⁷) podczas Ósmych Targów Książki w Krakowie (21-24 X 2004). „Nagroda im. Długosza została przyznana po raz siódmy dla «autora najbardziej znaczącego dzieła z dziedziny szeroko pojętej humanistyki o wybitnych walorach poznawczo-naukowych»”, jak to podkreślił M. Lubiński. Nagrodzony autor był także gościem krakowskich „Targów Książki” (23 X)¹⁸

XIII. EKUMENIZM DUCHOWY

Działalność naukowo-dydaktyczną Instytutu Ekumenicznego w okresie sprawozdawczym cechowała – zgodnie z tradycją – swoista duchowość ekumeniczna. Jej najbardziej charakterystycznym przejawem był organizowany corocznie przez IE KUL styczniowy Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan, a także udział pracowników i studentów IE – też zresztą już tradycyjny – w jego obchodach ogólnomiejskich. Szczegółową relację z tych wydarzeń i przeżyć ekumenicznych zawiera poprzedni zeszyt naszych „Roczników”¹⁹

Pracownicy i studenci naszego Instytutu oraz sympatycy lubelskiej ekumenii pielęgnowali w dalszym ciągu (zapoczątkowany 17 XII 1996 r.) zwyczaj comiesięcznych

¹⁶ Zob. *Sprawozdanie z działalności Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w roku akademickim 2003/2004*. „Przegląd Uniwersytecki” [KUL] 16:2004 nr 5 (91) s. 8.

¹⁷ Zob. też: S. J. K o z a. *Wykaz publikacji książkowych i broszurowych pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL w latach 2002-2004*. RT [TN KUL] 51:2004 z. 7 s. 281 (tam też prezentacje i recenzje nagrodzonej książki).

¹⁸ Zob. MDV *Krakowskie Targi Książki*. „Gazeta Wyborcza” 2004 nr 249.4760 (z dn. 22 X) s. 7 (*Będzie lepiej? Rozpoczęły się 8. Targi Książki*) oraz s. 17 (*Nagroda Długosza dla ks. Hryniewicza*); M. Lubiński. *Statuetka za odważną nadzieję*. „Biuletyn Targowy” [8. Targi Książki w Krakowie] 2004 nr 1 (z dn. 22 X) s. 2-3; *Fragment laudacji prof. Władysława Stróżewskiego*. Tamże s. 3; Ł.G. *Nagrodzony za ekumenizm. Waław Antoni Hryniewicz*. „Rzeczpospolita” 2004 nr 249 (6932) s. 2 (z dn. 22 X).

¹⁹ Zob. A. Łopalewski, S. Pawłowski. *Lubelskie obchody Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan. 18-25 stycznia 2004 roku*. RT [TN KUL] 51:2004 z. 7 s. 200-204.

spotkań o charakterze ekumenicznym. Ten piękny zwyczaj stanowi pewnego rodzaju kontynuację wieloletniej i nieustrudzonej działalności ekumenicznej oraz – w pewnym sensie – duchowej spuścizny śp. siostry Stanisławy Andronowskiej na terenie miasta Lublina.

*

Należy jeszcze podkreślić, że ks. prof. dr hab. Leonard Górka SVD w dalszym ciągu – czyli również w okresie sprawozdawczym – konsekwentnie współpracował „jako prezbiter” z jedną ze wspólnot neokatechumenalnych w Lublinie.

Ks. dr Sławomir Pawłowski SAC nadal (od X 2000 r.) służył pomocą w Duszpasterstwie Małżeństw Niesakramentalnych Archidiecezji Lubelskiej oraz sprawował opiekę (także duchową) nad IV/V (od 1 X 2004) rokiem studentek i studentów Instytutu Nauk o Rodzinie na Wydziale Teologii KUL.